

בראייה.⁽¹³⁾

ולרבינא, דאמר: מי שחציו עבד וחציו בן חורין פטור מן הראייה [ופירש כן סיפא דמשנתנו: ועבדים "שאינם משוחררים" ומשמע כל שאין משוחררים לגמרי הרי הם פטורים מן הראייה] — "הכל" לאתויי מאי?

שנינו במשנה לקמן ט א: מי שלא חג [שלא הביא קרבן חגיגה] ביום טוב הראשון של חג, חוגג את כל הרגל כולו.

והוא הדין מי שלא נראה בעזרה ביום טוב הראשון של חג, יש לו תשלומין כל שבעה, והרי זה נראה בעזרה ומביא עמו קרבן [טורי אבן].⁽¹⁴⁾

ונחלקו אמוראים לקמן ט א, בגדר תשלומין כל שבעה לענין חגיגה, והוא הדין לענין ראייה:

רבי יוחנן סובר: כולן "תשלומין לראשון" הם, ואין חיוב מצד עצמו אלא בראשון, ושאר הימים תשלומין הן לו.

ואילו רבי אושעיא סובר: "כולם תשלומין זה לזה". והיינו, שכל יום ויום הוא גורם לחיוב בפני עצמו, ואינו קשור לחיוב או לפטור של הימים שלפניו. ואם נתחייב ביום

הראשון, הימים שלאחריו הם "תשלומין" לו. ואם היה פטור ביום הראשון ונתחייב ביום אחר, הרי הימים שלאחרי היום שהתחייב, הם תשלומין לו [רש"י לקמן].

ומפרשין "הכל" — לאתויי מי שהיה חיגר ביום ראשון של הרגל, והיה פטור בו ממצות ראייה, ונתפשט [נעשה שלם ככל האדם] ביום שני, הרי הוא חייב להיראות ביום השני, ואם לא נראה בשני חייב להראות ביום אחר, ולהביא עמו קרבן [ואין אומרים: הואיל וביום הראשון היה פטור מן הראייה, שוב אינו מתחייב לפי שאין "תשלומין" למי שלא נתחייב].

ואכתי מקשינן: הניחא למאן דאמר: כולן — שבעת הימים — הם תשלומין זה לזה, שלדעתו כל מי שהיה פטור בראשון מתחייב בשני.

אלא למאן דאמר: כולן תשלומין בראשון, ולדעתו מי שהיה פטור בראשון אין לו תשלומין, אם כן:

"הכל" — לאתויי מאי?

ומפרשין: לאתויי סומא באחת מעיניו לחייבו בראייה.

לפי שאין הסומא פטור ממצות ראייה אלא

13. כלומר: הואיל ומצד חירותו חייב הוא בראייה, צריך הוא להיראות, אבל צד עבדותו אינו חייב.

ויש לעיין אם מביא קרבן ראייה בתורת חובה, או שמא הואיל וצד עבדותו פטור, אינו יכול להביא קרבן בתורת חובה. ומדברי הטורי אבן נראה, שמביא עולת ראייה לחובתו.

14. בטורי אבן כתב, שמדברי הרמב"ם משמע שאין תשלומין למי שלא נראה בעזרה ביום טוב הראשון של חג, ותמה עליו מסוגייתנו.

אבל המנחת חינוך והאור שמח [תחלת הלכות חגיגה], הוכיחו מלשון הרמב"ם, שמודה הוא שיש תשלומין לראיית פנים, ראה שם.